

Šifra: 371-2/2013-1

Datum: 21. 03. 2013

**Članicam in članom Odbora za okolje,
prostor, komunalo in promet**

Zadeva: KATEGORIZACIJA OBČINSKE CESTE

I. UVOD

Na Občino Straža je bila s strani g. Zdravka Poglajena, Drganja sela 19, 8351 Straža, podana vloga za odkategorizacijo dela kategorizirane občinske ceste z oznako JP 793011, ki poteka po nepremičninah v njegovi lasti parc. št. *165/2 in 2452/1, k.o. Jurka vas.

Občina Straža je opravila že veliko usklajevanj v zvezi s problematiko kategorizirane ceste, ki poteka po zasebni lastnini. S problematiko se ukvarjamo že približno pet let, in sicer se je začelo z izdajo gradbenega dovoljenja za novogradnjo stanovanjskega objekta investitorja Antona Irta. V letu 2008 so se na občino obrnili nekateri lastniki zemljišč na Drganjih selih, ki so za dostop do nepremičnin skupaj z ostalimi vaščani uporabljali preko 100 let staro kolovozno pot, ki poteka po zemljišču g. Antona Irta, na katerem mu je bila dovoljena gradnja stanovanjske hiše. S tem ko je pričel investitor graditi objekt na območju obstoječe poti, je bil lastnikom onemogočen dostop do njihovih zemljišč, zato so poskušali obnoviti postopek izdaje gradbenega dovoljenja, vendar neuspešno.

Izdano gradbeno dovoljenje g. Antonu Irto (št.: 351-940/2007-21, izdanega 17.03.2008) predvideva izgradnjo nove dostopne poti do novozgrajenega stanovanjskega objekta, ki poteka po zemljišču investitorja. Vendar si investitor nove dostopne poti ni izgradil, temveč je pri gradnji objekta uporabljal javno pot z oznako JP 793011, pri čemer je lastniku Zdravku Poglajnu nastala škoda na objektih na njegovih zemljišč s parc. št. *165/2 in 2452/1, k.o. Jurka vas. Do takrat se javna pot ni uporabljala za prevoz težjih tovorov (betonske hruške, tovorna vozila s priklopniki, ...).

S stranki Zdravka Poglajna je občina v februarju 2012 prejela poziv za pridobitev pisnega dovoljenja oz. pooblastila za upravljanje nezakonito kategorizirane občinske ceste - JP 793011. Občina se je na to odzvala s pozivom za soglasje za sklenitev pravnega posla odkupa zemljišča, po katerem poteka predmetna javna pot ter hkrati soglasja za pričetek postopka parcelacije zemljišča. Lastnik zemljišč s ponujenim ni soglašal.

Zaradi ureditve zadeve v skladu z zakonskimi določbami o cestah je občina v mesecu novembru 2012 pričela z izvajanjem parcelacije poti, na delu Drganjih sel, ki poteka po zasebni lastnini, in vključuje

tudi predmetni del javne poti. V času izvajanja parcelacije zemljišča Zdravko Poglajen ni soglašal s parcelacijo in ni dovolil izvedbe parcelacije na njegovem zemljišču.

Po izvedeni parcelaciji in izdani odločbi geodetske uprave, bi pot pridobila svojo parcelno številko in površino zemljišča, na podlagi česar bi bilo možno izpeljati pravni posel (menjava, odkup zemljišča,...), kot to narekuje Zakon o cestah.

Korespondenca med g. Poglajnom in občino je v prilogi.

II. OBRAZLOŽITEV PRAVNE PODLAGE

V Občini Straža ureja kategorizacijo občinskih cest Odlok o občinskih cestah v Občini Straža, ki ga je občinski svet na 17. seji dne 11. 12. 2008 sprejel na podlagi:

- 3., 8. in 82. člena Zakona o javnih cestah (Uradni list RS, št. 33/06 – UPB1, 33/06 Odl. US: U-I-325/04-8,45/08, 57/08 – ZLDUVCP),
- od 7. do 16. člena Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 56/08, 57/08 – ZLDUVCP in 73/08 Odl. US),
- 149. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – UPB1, 49/06 – ZMetD, 66/06 Odl. US: U-I-51/06-10, 112/06 Odl. US: U-I-40/06-10, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08), 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07, 27/08 Odl. US, 76/08 in 100/08 Odl. US),
- 3., 4., 5. in 7. člena Zakona o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 in 127/06 – ZJZP),
- 3. in 17. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 3/07, 29/07 Odl. US, 58/07 Odl. US, 16/08, 17/08, 21/08 in 76/08 – ZIKS-1C),
- 4. člena Odloka o gospodarskih javnih službah v Občini Straža (Uradni list RS, št. 75/08),
- 6., 15. in 73. člena Statuta Občine Straža (Uradni list RS, št. 7/07 in 27/08).

Pred tem je veljal Odlok o občinskih cestah (Uradni list RS, št. 65/99) iz Mestne občine Novo mesto.

Kategorizacija javnih cest se je izdelala na podlagi 9. in 17. člena Uredbe o merilih za kategorizacijo javnih cest (Uradni list RS, št. 49/97, v nadaljevanju: Uredba). Na kategorizacijo je bilo pridobljeno pozitivno mnenje Direkcije RS za ceste (v nadaljevanju DRSC) s št. 37162-3/2007 z dne 16.3.2007.

Po pridobljenem pozitivnem mnenju DRSC je Občinski svet Občine Straža na svoji 5. seji dne 10.5.2007 sprejel Odlok o kategorizaciji občinskih cest na območju Občine Straža. Odlok je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 47/07 z dne 31.5.2007. V tem Odloku je opredeljena javna pot z oznako JP 793011, na strani 4 pod zaporedno št. 39 (Odlok je v prilogi).

Zakon o javnih cestah (Uradni list RS, št. 109/10, 48/12) v 123a. členu (uporaba tega zakona za obstoječe javne ceste) navaja določbe za obstoječe javne ceste iz 19. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih cestah (Uradni list RS, št. 92/05), da se ne glede na lastništvo nepremičnin, po katerih poteka obstoječa javna cesta, uporablja določba 5. člena tega zakona.

5. člen

(prepovedi ogrožanja varne uporabe javne ceste)

(1) Prepovedano je izvajati ali opustiti kakršna koli dela na javni cesti, na zemljiščih ali na objektih ob javni cesti, ki bi lahko škodovala cesti ali ogrožala, ovirala ali zmanjšala varnost prometa na njej.

(2) Prepovedano je:

1. na in v cestno telo javne ceste odvajati meteorno vodo, odplake in druge tekočine;
 2. po brežinah ceste spuščati kamenje, les in drug material ali predmete;
 3. na cestnem svetu javne ceste:
 - puščati živali brez nadzorstva, napajati živali v obcestnih jarkih, pasti živino ali graditi napajališča za živali;
 - nameščati in uporabljati luči ali druge svetlobne naprave, ki bi lahko zmanjšale varnost prometa;
 - postavljati ograje, stebričke, zasaditi živo mejo, drevje, trto ali druge visoke nasade ali poljščine, nameščati ali odlagati les, opeko, zemljo, drug material ali predmete;
 - nasipati zemljišča ali nameščati kakršnekoli predmete, ki bi lahko ovirali ali onemogočali nemoteno in varno Odvijanje cestnega prometa;
 - postavljati nagrobne plošče in druga spominska znamenja;
 - namerno zažigati travo, les ali druge odpadne snovi;
 - odvajati odplake in druge tekočine;
 - ovirati odtekanje vode;
 4. orati na razdalji manj kot 4 metre od roba cestnega sveta v pravokotni smeri na cesto ali na razdalji manj kot 1 meter od roba cestnega sveta vzporedno s cesto;
 5. na cestišču javne ceste:
 - razsipati sipek material, razen posipnih materialov v času izvajanja zimske službe, nanašati blato ali ga kako drugače onesnaževati;
 - puščati sneg ali led, ki pade ali zdrsne nanj;
 - onesnažiti cestišče z olji in mazili ali drugimi snovmi;
 - vlačiti hlode, veje, skale in podobne predmete kot tudi pluge, brane in drugo kmetijsko orodje ter druge dele tovara.
- (3) Preden se vključi v promet na javni cesti s kolovozne poti, nekategorizirane ceste, individualnega priključka, območja izvajanja del ali druge zemljiške površine, mora voznik odstraniti z vozila zemljo ali blato, ki bi lahko onesnažilo vozišče.
- (4) Prepovedano je poškodovati, odstraniti, prestaviti, zakriti ali kakorkoli spremeniti prometno signalizacijo, prometno opremo ter cestne naprave in druge ureditve, ki so namenjene varnosti, vodenju in nadzoru prometa, zaščitni ceste ter preprečevanju škodljivih emisij prometa na javnih cestah.
- (5) Izvajalec rednega vzdrževanja ceste mora brez odlašanja s ceste odstraniti vse ovire ali druge posledice ravnanj, ki bi lahko škodovali cesti ali ogrožale, ovirale ali zmanjšale varnost prometa na njej. Če to ni mogoče, mora oviro ali nastalo nevarno mesto na cesti do njihove odprave zavarovati s predpisano prometno signalizacijo ter o oviri in drugih posledicah prepovedanih ravnanj brez odlašanja obvestiti pristojni inšpekcijski organ za ceste in upravljavca ceste. Vse stroške odstranitve ovir ali drugih posledic prepovedanih ravnanj ali zavarovanja ovir ali nevarnih mest na cesti mora poravnati povzročitelj ovire ali nevarnega mesta na cesti. Če povzročitelj ni znan, gredo stroški v breme rednega vzdrževanja ceste.
- (6) Na prometnih površinah počivališč zunaj vozišča javne ceste, ki so namenjene kratkemu postanku udeležencev cestnega prometa, je dovoljeno parkirati tovorna vozila najdlje za dvojni čas predpisanega počitka voznika ali za čas prepovedi prometa. Voznik mora na notranji strani vetrobranskega stekla vidno označiti čas in datum začetka parkiranja. Parkiranje tovornega vozila brez nadzora voznika ali samo priklopnega vozila je na teh površinah prepovedano.
- (7) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki ravna v nasprotju s prvim, drugim, tretjim, četrtim ali šestim odstavkom tega člena.
- (8) Z globo 4.000 eurov se kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju s prvim, drugim, tretjim, četrtim ali šestim odstavkom tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 1.000 eurov.
- (9) Z globo 2.000 eurov se kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki opusti ukrepe, predpisane v petem odstavku tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 1.000 eurov.

Pojem in status javnih cest ureja 3. člen ZCest-1. Javne ceste so prometne površine, ki so splošnega pomena za promet in jih lahko vsakdo prosto uporablja na način in pod pogoji, določenimi s predpisi, ki urejajo ceste, in pravili cestnega prometa. V prvem odstavku 39. člena ZCest-1 je določeno, da so javne ceste državne in občinske. Po drugem odstavku 39. člena ZCest-1 so državne ceste v lasti Republike Slovenije, občinske ceste pa v lasti občin. Enake določbe je imel tudi Zakon o javnih cestah

(ZJC). Občina določeno cesto kategorizira, če je za takšno kategorizacijo izkazana javna korist in če cesta ustreza merilom za kategorizacijo javnih cest. Če so zemljišča, po katerih naj bi potekala javna cesta, ki jo občina namerava kategorizirati, v zasebni lasti, mora občina takšna zemljišča pred kategorizacijo pridobiti s pravnim poslom oziroma v postopku razlastitve. V primerih, ko že obstoječe javne ceste potekajo po nepremičninah, ki so v lasti drugih oseb, kot določa drugi odstavek 39. člena ZCest-1 oziroma je določal prvi odstavek 3. člena ZJC, prehodna ureditev iz 19. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih cestah (Uradni list RS, št. 92/05 – v nadaljevanju ZJC-B), ki na podlagi drugega odstavka 123. člena ZCest-1 še vedno velja, predvideva, da se lahko lastninska pravica na teh nepremičninah odvzame ali omeji proti odškodnini ali nadomestilu v naravi v posebnem postopku razlastitve, ki je urejen z navedeno določbo ZJC-B.

19. člen

(obstoječe javne ceste)

- (1) Če ob uveljavitvi tega zakona obstoječa javna cesta poteka po nepremičninah, ki so v lasti drugih oseb, kot pa določa prvi odstavek 3. člena zakona, se lahko lastninska pravica odvzame ali omeji proti odškodnini ali nadomestilu v naravi v posebnem postopku razlastitve, določenem v tem členu.
- (2) Za poseben postopek razlastitve se uporabljajo določbe 92. do 114. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list Republike Slovenije, št. 110/02, 8/03, 55/03-ZKZ in 58/03-ZZK-1), kolikor s tem členom niso posamezna vprašanja razlastitve drugače urejena.
- (3) Ne glede na določbo tretjega odstavka 93. člena Zakona o urejanju prostora se šteje, da je javna korist za razlastitev nepremičnin, po katerih poteka obstoječa javna cesta, ugotovljena, če ob vložitvi zahteve za razlastitev po njej poteka cestni promet v skladu s prvim odstavkom 2. člena zakona. Za vložitev zahteve razlastitveni upravičenec ni vezan na rok iz drugega odstavka 95. člena Zakona o urejanju prostora.
- (4) Ne glede na 98. člen Zakona o urejanju prostora je treba zahtevi za razlastitev po tem členu predložiti le seznam nepremičnin, predlaganih za razlastitev z njihovimi podatki iz zemljiškega katastra oziroma katastra stavb in zemljiške knjige in ponudbo iz drugega odstavka 97. člena Zakona o urejanju prostora.
- (5) Ne glede na 100. člen Zakona o urejanju prostora se postopek razlastitve začne z vložitvijo zahteve iz prejšnjega odstavka, o čemer upravni organ, ki vodi postopek, po uradni dolžnosti obvesti zemljiško knjigo.
- (6) Ne glede na določbe 103. člena Zakona o urejanju prostora pridobi razlastitveni upravičenec lastninsko pravico na nepremičninah, po katerih poteka obstoječa javna cesta z dokončnostjo odločbe o razlastitvi in lahko z dokončnostjo odločbe tudi prevzame nepremičnino v posest, če je še nima v posesti.
- (7) Dosedanji lastnik nepremičnine, za katero zaradi gradnje javne ceste ni bila plačana odškodnina po takrat veljavnih predpisih oziroma za katero se tedanji lastnik pravici do odškodnine ni odpovedal, lahko po pravnomočnosti odločbe zahteva plačilo odškodnine ali nadomestno nepremičnino.
- (8) Določbe 61. člena zakona se uporabljajo ne glede na lastništvo nepremičnin, po katerih teče obstoječa javna cesta iz prvega odstavka tega člena.

III. SKLEPI

Glede na predhodno navedeno in priloženo dokumentacijo predlagamo Odboru, da se o zadevi opredeli s sprejemom enega od naslednjih sklepov:

1. SKLEP 1:

Del kategorizirane občinske ceste z oznako JP 793011, ki poteka po nepremičninah parc. št. *165/2, 2452/1, *262 in 2423/3, k.o. Jurka vas, se odkategorizira.

2. SKLEP 2:

Kategorizacije cest se ne spreminja.

V primeru sprejema sklepa pod številko 1 se občinski upravi predlaga:

- 1. da pripravi spremembo Odloka o kategorizaciji občinskih cest na območju Občine Straža (Uradni list RS, št. 47/07) do naslednje seje občinskega sveta ter**
- 2. da pripravi predlog nove dostopne poti do Antona Irta in za ostale lastnike zemljišč.**

Župan Občine Straža
Alojz Knafelj l.r.

Vročiti:

- člani in članice odbora,
- direktor občinske uprave,
- strokovni delavci občinske uprave.

Priloga:

- geografski prikaz,
- korespondenca med občino in g. Poglajnom,
- Odlok o kategorizaciji občinskih cest v Občini Straža.